

C-740/22. sz. ügy**Előzetes döntéshozatal iránti kérelem****A benyújtás napja:**

2022. december 2.

A kérdést előterjesztő bíróság:

Itä-Suomen hovioikeus (Finnország)

Az előzetes döntéshozatalra utaló határozat kelte:

2022. november 30.

Fellebbező:

Endemol Shine Finland Oy

[omissis]

2022. november 30-i előzetes döntéshozatal iránti kérelem

[omissis]

FELLEBBEZŐ: Endemol Shine Finland Oy (a továbbiakban: társaság)**TÁRGY:** Tájékoztatáskérés**Az Itä-Suomen hovioikeus (kelet-finnországi fellebbviteli bíróság, Finnország) határozata****A jogvita tárgya**

- 1 Az ügy tárgyát a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2016. április 27-i (EU) 2016/679 európai parlamenti és tanácsi rendelet (általános adatvédelmi rendelet) 2. cikke (1) bekezdésének és 4. cikke 2. pontjának értelmezése képezi. Konkrétan az a kérdés merül fel, hogy az általános adatvédelmi rendelet 4. cikkének 2. pontja értelmében vett személyesadat-kezelésnek minősül-e a személyes adatok szóbeli továbbítása. Ezenkívül az is kérdéses, hogy a hivatalos dokumentumokhoz való nyilvános hozzáférés összeegyeztethető-e a személyes adatok általános adatvédelmi rendelet szerinti védelméhez való joggal a rendelet 86. cikkében

említett módon azáltal, hogy a természetes személyek büntetőítéleteire vagy bűncselekményeire vonatkozó információk korlátlanul hozzáférhetők a bírósági személynyilvántartásban, ha az információk kérelmező részére történő szóbeli továbbítására irányuló kérelmet nyújtanak be.

Az irányadó tényállás

- 2 A társaság szóbeli tájékoztatást kért az Etelä-Savon käräjäoikeustól (dél-savói körzeti bíróság, Finnország) egy természetes személy ellen esetlegesen folyamatban lévő vagy lezárt büntetőeljárásokról. A bíróság szerint a tájékoztatást egy versenyben részt vevő személy büntetett előéletének tisztázása céljából kérték.

A tájékoztatás iránti kérelem Käräjäoikeus (körzeti bíróság) általi elbírálása

- 3 A bíróság szerint a társaság által az adatkezeléssel kapcsolatban megjelölt indok esetében nem a Tietosuojalaki (az adatvédelemről szóló törvény) 2. fejezetének 7. §-ában említett, a büntetőítéletekkel vagy bűncselekményekkel kapcsolatos adatkezelést megalapozó indokról van szó. A Käräjäoikeus (körzeti bíróság) ezért úgy ítélte meg, hogy a társasággal annak ellenére nem közölhetők az általa kért adatok, hogy a Laki oikeudenkäynnin julkisuudesta yleisissä tuomioistuimissa (a rendes bíróságok előtti bírósági eljárások nyilvánosságáról szóló törvény) szerinti nyilvános határozatokról vagy információkról van szó. A bíróság információs rendszereiben lefolytatott keresés is személyes adatok kezelésének minősül, és a kért információk ezért szóban sem közölhetők. Önmagában egy szerződéses megállapodás nem elegendő indok a büntetőítéletekkel vagy bűncselekményekkel kapcsolatos adatkezeléshez. A fenti indokok alapján a bíróság elutasította a társaság tájékoztatás iránti kérelmét.
- 4 A társaság fellebbezést nyújtott be az Itä-Suomen hovioikeushoz (kelet-finnországi fellebbviteli bíróság) a Käräjäoikeus (körzeti bíróság) végzésével szemben. Fellebbezésében többek között arra hivatkozott, hogy a tájékoztatás iránti kérelemnek az esetlegesen folyamatban lévő, valamint lezárt büntetőeljárásokról kért információk szóbeli közlése útján történő teljesítése nem minősül a[z általános adatvédelmi] rendelet 4. cikkének 2. pontja szerinti személyesadat-kezelésnek. A Hovioikeus (fellebbviteli bíróság) engedélyezte a társaság fellebbezése alapján az eljárás folytatását.

Az alkalmazandó jogszabályi rendelkezések

Az uniós jog

- 5 Az általános adatvédelmi rendelet 2. cikkének (1) bekezdése értelmében e rendeletet kell alkalmazni a személyes adatok részben vagy egészben automatizált módon történő kezelésére, valamint azoknak a személyes adatoknak a nem

automatizált módon történő kezelésére, amelyek valamely nyilvántartási rendszer részét képezik, vagy amelyeket egy nyilvántartási rendszer részévé kívánnak tenni. A rendelet 4. cikkének 2. pontja szerint a rendelet alkalmazásában „adatkezelés” a személyes adatokon vagy adatállományokon automatizált vagy nem automatizált módon végzett bármely művelet vagy műveletek összessége, így a gyűjtés, rögzítés, rendszerezés, tagolás, tárolás, átalakítás vagy megváltoztatás, lekérdezés, betekintés, felhasználás, közlés továbbítás, terjesztés vagy egyéb módon történő hozzáférhetővé tétel útján, összehangolás vagy összekapcsolás, korlátozás, törlés, illetve megsemmisítés.

- 6 A 86. cikk értelmében a közérdekű feladat teljesítése céljából közhatalmi szervek, vagy egyéb, közfeladatot ellátó szervek, illetve magánfél szervezetek birtokában lévő hivatalos dokumentumokban szereplő személyes adatokat az adott szerv vagy szervezet az uniós joggal vagy a szervre vagy szervezetre alkalmazandó tagállami joggal összhangban nyilvánosságra hozhatja annak érdekében, hogy a hivatalos dokumentumokhoz való nyilvános hozzáférést összeegyeztesse a személyes adatok e rendelet szerinti védelméhez való joggal.

A nemzeti jogszabályi rendelkezések

A személyes adatok védelmére vonatkozó jogszabályi rendelkezések

- 7 Az általános adatvédelmi rendelet hatálybalépését követően Finnországban új Tietosuojalaki (az adatvédelemről szóló törvény) elfogadására került sor. Az adatvédelemről szóló törvény 1. §-a értelmében a törvény pontosítja és kiegészíti az általános adatvédelmi rendeletet és annak belföldi alkalmazását. Az adatvédelemről szóló törvény 2. §-a szerint a törvényt az általános adatvédelmi rendelet 2. cikke szerinti hatállyal kell alkalmazni.
- 8 Az adatvédelemről szóló törvény 28. §-a értelmében a hatóságok tevékenységének nyilvánosságára vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni a hatósági személynyilvántartásban szereplő adatokhoz való hozzáféréshez való jogra és a hatósági személynyilvántartásban szereplő személyes adatok egyéb közlésére.
- 9 A Laki henkilötietojen käsittelystä rikosasioissa ja kansallisen turvallisuuuden ylläpitämisen yhteydessä 5.12.2018/1054 (a személyes adatok büntetőügyekben és a nemzetbiztonság fenntartásával összefüggésben történő kezeléséről szóló 5.12.2018/1054. sz. törvény) 1. §-ának első bekezdése értelmében a törvényt a személyes adatok hatáskörrel és illetékességgel rendelkező hatóságok általi kezelése során kell alkalmazni, ha többek között bíróság előtti büntetőeljárásról van szó. Az 1. § negyedik bekezdése szerint azonban a törvényt csak az első bekezdés értelmében vett olyan személyesadat-kezelésre kell alkalmazni, amely részben vagy egészben automatizált módon történik, vagy amelyek esetében a kezelendő adatok nyilvántartási rendszert képeznek, illetve annak részét képezik, vagy amelyekből nyilvántartási rendszert kívánnak képezni, illetve amelyet nyilvántartási rendszer részévé kívánják tenni. E törvény 2. §-ának második bekezdése értelmében a hatóságok tevékenységének nyilvánosságára vonatkozó

rendeleteket kell alkalmazni a hatósági személynyilvántartásban szereplő adatokhoz való hozzáféréshez való jogra és a hatósági személynyilvántartásban szereplő személyes adatok egyéb közlésére.

A nyilvánosságra vonatkozó jogszabályi rendelkezések

- 10 A Laki oikeudenkäynnin julkisuudesta yleisissä tuomioistuimissa 30.3.2007/370 (a rendes bíróságok előtti bírósági eljárások nyilvánosságáról szóló 30.3.2007/370. sz. törvény) 1. §-a értelmében a bírósági eljárások és a bírósági ügyiratok – e vagy más törvény eltérő rendelkezése hiányában – nyilvánosak. E törvény 4. §-a szerint az ügyben eljáró bíróságra, az ügy pontos jellegére, az eljárás menetére, a tárgyalás helyére és idejére vonatkozó, valamint a felek azonosításához szükséges információk nyilvánosak. A törvény 7. §-ának második bekezdése értelmében mindenki jogosult a nyilvános ügyiratokban szereplő információkhoz hozzáférni. A törvény 13. §-ának első bekezdése szerint az ügyiratokban szereplő információk közlésének módjára a Laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta 21.5.1999/621 (a hatóságok tevékenységének nyilvánosságáról szóló 21.5.1999/621. sz. törvény) 16. §-ában foglalt rendelkezéseket kell alkalmazni.
- 11 A hatóságok tevékenységének nyilvánosságáról szóló törvény 13. §-ának első bekezdése értelmében az ügyirat tartalmára vonatkozó információk közlése iránti kérelmet megfelelően konkretizálni kell ahhoz, hogy a hatóság tisztázni tudja, hogy a kérelem melyik ügyiratra vonatkozik. A hatóságnak az információt kérő személyt az érkeztetési könyv és más nyilvántartások felhasználásával segítenie kell azon ügyirat azonosításában, amelyből az információt kéri. Az információt kérő személynek nem kell felfednie személyazonosságát, illetve indokolnia kérelmét, kivéve, ha ez szükséges a hatóság részére biztosított mérlegelési jogkör gyakorlásához vagy azon kérdés tisztázásához, hogy a kérelmező jogosult-e az ügyirat tartalmáról tájékoztatást kapni. A 13. § második bekezdése szerint a kérelmezőnek a titkosként kezelendő ügyiratokban, a hatósági személynyilvántartásban vagy más olyan ügyiratban szereplő információk kérése esetén, amelyből csak bizonyos feltételek mellett közölhetők információk, – eltérő rendelkezés hiányában – meg kell jelölnie az információ felhasználásának célját és az információs szolgáltatás feltételének tisztázásához szükséges egyéb körülményeket, valamint szükség esetén tájékoztatást kell adnia az információk védelme biztosításának tervezett módjáról.
- 12 A hatóságok tevékenységének nyilvánosságáról szóló törvény 16. §-ának első bekezdése értelmében az ügyirat tartalmáról szóban vagy oly módon közölhetők információk, hogy az ügyiratot a hatóságnál betekintés, másolatkészítés vagy meghallgatás céljából átadják, illetve úgy, hogy az ügyiratot másolatként vagy kinyomtatott formában rendelkezésre bocsátják. Az ügyirat nyilvános tartalmáról a kívánt módon kell tájékoztatást nyújtani, ha ez az ügyiratok nagy száma vagy a másolás nehézsége miatt, illetve más hasonló okból nem jár a hivatalos tevékenység észszerűtlen akadályozásával.

- 13 A hatóságok tevékenységének nyilvánosságáról szóló törvény 16. §-ának harmadik bekezdése szerint a hatósági személynyilvántartásból – törvény eltérő rendelkezése hiányában – másolatként vagy kinyomtatott, illetve elektronikus formában akkor közölhetők személyes információk, ha a címzett a személyes adatok védelmére vonatkozó rendelkezések alapján jogosult ilyen személyes információkat tárolni és felhasználni.

Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem szükségessége és háttere

- 14 A Hovioikeus (fellebbviteli bíróság) előtt a személyes adatok kezelésével kapcsolatos ügy van folyamatban, amelyben a megfelelő döntéshozatalhoz az általános adatvédelmi rendelet 2. cikke (1) bekezdésének, 4. cikke 2. pontjának és 86. cikkének értelmezésére van szükség.
- 15 A Bíróság azt az álláspontot képviselte, hogy személyes adatok kezelése valósul meg akkor, ha valamely bíróság személyes adatokat tartalmazó eljárási iratokba nyújt betekintést, minek során e betekintési lehetőséget másolatok újságírók részére történő rendelkezésre bocsátásával biztosítja (2022. március 24-i X és Z kontra Autoriteit Persoonsgegevens ítélet, C-245/20, EU:C:2022:216, 37–39. pont).
- 16 A Hovioikeus (fellebbviteli bíróság) véleménye szerint értelmezésre szorul, hogy úgy kell-e értelmezni az általános adatvédelmi rendelet 2. cikkének (1) bekezdését és 4. cikkének 2. pontját, hogy a valamely természetes személy ellen esetlegesen folyamatban lévő vagy vele kapcsolatos lezárt büntetőeljárásokról történő szóbeli tájékoztatás a rendelet értelmében vett személyesadat-kezelésnek minősül. A Bíróság nem hozott döntést ebben a kérdésben.
- 17 A személyes adatok hatóságok általi kezelését Finnországban az adatvédelemről szóló törvény szabályozza, a személyes adatok kezelésével általában együtt járó korlátozásokat viszont a hatósági adatok nyilvános jellege miatt (az adatvédelemről szóló törvény 28. §-a és a személyes adatok büntetőügyekben és a nemzetbiztonság fenntartásával összefüggésben történő kezeléséről szóló törvény 2. §-ának második bekezdése) nem kell minden esetben betartani. A személyes adatok védelmének a nyilvánosság elvével való összeegyeztetése érdekében a hatóságok tevékenységének nyilvánosságáról szóló törvény 16. §-a korlátozza a személyes adatoknak valamely hatóság személynyilvántartásából másolatként vagy kinyomtatott, illetve elektronikus formában történő közlését. Mivel e szakasz nem vonatkozik a hatósági személynyilvántartásban szereplő személyes adatok szóbeli továbbítására, nem egyértelmű, hogy miként kell összeegyeztetni egymással a személyes adatok védelmét és a nyilvánosság elvét, és miként kell figyelembe venni a személyes adatok védelmével kapcsolatos fontos szempontokat, ha a valamely hatóság személynyilvántartásában szereplő személyes adatokat szóban továbbítják.

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

A Hovioikeus (fellebbviteli bíróság), miután lehetőséget biztosított a feleknek arra, hogy kifejtsék álláspontjukat az előzetes döntéshozatal iránti kérelem tartalmáról, úgy határozott, hogy felfüggeszti az eljárást, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdéseket terjeszti a Bíróság elé:

- 1) Az általános adatvédelmi rendelet 2. cikkének (1) bekezdése és 4. cikkének 2. pontja értelmében vett személyesadat-kezelésnek minősül-e a személyes adatok szóbeli továbbítása?
- 2) A hivatalos dokumentumokhoz való nyilvános hozzáférés összeegyeztethető-e a személyes adatok védelméhez való joggal a rendelet 86. cikkében említett módon azáltal, hogy a természetes személyek büntetőítéleteire vagy bűncselekményeire vonatkozó információk korlátlanul hozzáférhetők a bírósági személynyilvántartásban, ha az információk kérelmező részére történő szóbeli továbbítására irányuló kérelmet nyújtanak be?
- 3) Jelentősséggel bír-e a második kérdésre adandó válasz szempontjából, hogy a kérelmező társaságnak vagy magánszemélynek minősül?

[omissis]